

Inventarierea documentelor digitizate în sistemul național de biblioteci

1. Context

Ca urmare a Recomandărilor Comisiei Europene și a Concluziilor Consiliului European formulate în acest sens, Ministerul Culturii și Cultelor (MCC) a inițiat un amplu proces de consultare a mai multor instituții de profil, rezultatele constituindu-se în [Politica Publică \(PP\) pentru digitizarea resurselor culturale și crearea Bibliotecii Digitale a României](#).

În ianuarie 2008, această Politică Publică a fost aprobată de guvern pe baza sugestiilor și propunerilor Bibliotecii Naționale a României împreună cu bibliotecile din Sistemul Național de Biblioteci, Institutul pentru Memorie Culturală (CIMEC), Centrul Național de Cinematografie, Arhiva Națională de Filme, Direcția Muzei, colecții și garanții guvernamentale (MCC) și Institutul Național al Monumentelor.

Obiectivele majore ale Politicii Publice pentru digitizarea resurselor culturale vizează:

- îmbunătățirea, coordonarea și eficientizarea proceselor de digitizare a resurselor culturale la nivel național;
- sporirea numărului de resurse culturale reprezentative digitizate, diversificarea și conservarea acestora;
- creșterea gradului de accesibilitate a publicului utilizator de Internet la resursele culturale naționale.

Biblioteca Națională a României pune în practică PP prin Biroul Biblioteca Virtuală Națională și vizează constituirea Bibliotecii Digitale Naționale, parte componentă a Bibliotecii Digitale Europene, având ca principal scop conservarea și protejarea patrimoniului cultural național existent în bibliotecile din cadrul sistemului național de biblioteci, promovarea colecțiilor și lărgirea accesului la informație.

Prin digitizarea colecțiilor de documente și constituirea Bibliotecii Digitale Naționale se asigură o bună promovare a valorilor naționale, o mai bună diseminare a informației și o valorificare superioară, la nivel național și internațional, a colecțiilor speciale, a documentelor rare.

Obiectivele care stau la baza acestui demers se referă la:

- transpunerea în format electronic a patrimoniului cultural scris;
- promovarea patrimoniului cultural scris la nivel european;
- protejarea valorilor de carte bibliofilă și manuscrise;
- protejarea documentelor aflate într-o stare avansată de deteriorare;
- îmbunătățirea posibilităților de acces la documente, local sau la distanță, cu impact asupra creșterii numărului de utilizatori și a categoriilor acestora;
- posibilitatea consultării simultane de către mai mulți utilizatori a aceluiași document;
- oferirea unui mod de consultare a documentelor modern, în acord cu noile tehnologii, independent de spațiul și programul de funcționare al bibliotecii (cu respectarea restricțiilor de copyright);
- îmbunătățirea calității procesului de consultare a documentelor;
- creșterea numărului de resurse electronice realizate direct în format electronic, fără echivalent tradițional (tipărit).

2. Etapele desfășurării procesului de digitizare

- identificarea proiectelor de digitizare în curs;
- inventarierea documentelor digitizate în bibliotecile din țară;
- identificarea priorităților de digitizare ale bibliotecilor și a documentelor propuse spre digitizare;
- selecția documentelor/colecțiilor ce urmează a fi digitizate;
- elaborarea metodologiei de lucru;
- stabilirea soluției de digitizare;
- identificarea echipamentelor și a software-ului;
- crearea de conținut digital;
- realizarea și administrarea portalului Biblioteca Digitală a României;
- integrarea Bibliotecii Digitale a României în Biblioteca Digitală Europeană.

3. Etapa de inventariere

Scopul acestei etape este furnizarea unei liste inventar cu localizarea resurselor digitizate în acest moment, la nivelul sistemului național de biblioteci.

Din cadrul sistemului național de biblioteci, au transmis informații despre documentele digitizate, până în acest moment:

- Biblioteca Academiei Române ;
 - carte veche românească: 318 u.b.
 - desen - fond N. Grigorescu: 382 u.b.
 - desen italian: 436 u.b.
 - gravură – fond Rembrandt: 99 u.b.
 - hărți, atlase : 75 u.b.
 - fotografii: 214 u.b.
 - manuscrise - M. Eminescu : 14.000 imagini
 - Titu Maiorescu – Jurnal : 9.600 img.
 - arhiva Traian Vuia : 176 img.
- Biblioteca Națională a României
 - proiect APOGRAF: 357 u.b.
 - colecții speciale: 109 u.b.
 - manuscrise: 61
 - ex-libris: 1.600 u.b.
 - fotografii 800 u.b.
- Biblioteci publice
 - B.J. A.D. Xenopol Arad: 2 u.b.
 - BJ Dinicu Golescu Argeș: 5 u.b.
 - BJ George Barițiu Brașov: - periodice: 1 u.b.
 - cărți poștale: 180 u.b.
 - BJ Panait Istrati Brăila - monografii: 294 u.b.
 - periodice: 114 u.b.
 - BJ Octavian Goga Cluj: 5 u.b.
 - BJ G.T. Kirileanu Neamț: 5 u.b.
 - BJ Timiș: 61 u.b.
 - BJ Milescu Spătarul Vaslui - carte: 50 u.b.
 - articole presă: 41 u.b.
 - Biblioteca Muzeului “Casa Mureșenilor” Brașov: 5.465 u.b.

- BCU “Carol I” București
 - proiect RESTITUTIO: 84 u.b.
- Biblioteci universitare
 - B.U. Craiova - teze de doctorat: 164 u.b.
 - B.C.U. “Lucian Blaga” Sibiu: 20 u.b.

Informațiile furnizate în etapa de inventariere sunt foarte importante atât pentru întocmirea unei liste inventar a documentelor digitizate, cât și pentru fundamentarea unor decizii în etapele următoare ale procesului de digitizare.

Majoritatea bibliotecilor au furnizat descrieri conținând:

- titlu
- autor
- localitate
- an
- cotă

Pentru identificarea, descrierea și localizarea resurselor digitizate, sunt necesare informații referitoare la:

- **descriere bibliografică**
 - titlu
 - autor
 - localitate
 - editură
 - an
 - nr. pagini
- **descriere exemplar**
 - [tip \(categorie\)](#)
 - locație (deținător)
 - filială
 - cotă
 - nr. inventar
- **descriere tehnică**
 - paginație/filiație
 - nr. fișiere
 - dimensiune fișiere
 - rezoluție
 - URL

Biblioteca județeană Brăila a propus următorul format pentru furnizarea datelor:

Nr. Crt	Stare		Titlul	Mențiune de responsabilitate	Editura	Locul	Anul	Volum		Nr. de fișiere	Dimens. fișierelor (Mb)	Obs.
	Digitizat	În curs						Nr. Pag.	Nr. cadre			
1	x		A La Turca			Braila	1925		4	6	18	
2	x		Actiunea Liberala			Braila	1910-1911		52	98	460	
3	x		Activitatea Serviciului Chirurgical al Spitalului Braila			Braila	1935-1938		39	39	231	

4	x		Adevarul Brailei				Braila	1913; 1914		64	90	261	
5	x		Adevarul Brailei				Braila	1903		8	12	35	
6	x		Alarma Nedreptatilor				Braila	1908		12	14	41	
7	x		Albina				Braila	1927- 1930		68	96	190	
8	x		Alegatorul				Braila	1888		20	24	58	

Prin completarea acestui format și cu alte elemente necesare unei identificări cât mai precise a documentelor digitizate, va rezulta un formular, care în urma aprobării în cadrul Comisiei Naționale pentru Digitizare, va fi postat pe site-ul BNR, putând fi utilizat de către toți deținătorii de informație digitală pentru a-și înscrie documentele.

Nr. Crt.	Tip doc. (categ.)	Titlu	Autor	Editură	Loc	An	Deținător (Filială)	Cotă	Nr. inv.	Nr. fișiere	Dimens. fișiere (Mb)	Rezoluție	URL

Pe baza informațiilor transmise de biblioteci până în prezent, lista inventar a documentelor digitizate în biblioteci din România, poate avea următoarea structură: deținător, titlu, autor, loc, editură, an, cotă, nr. inventar.

Lista inventar a documentelor digitizate

Deținător	Titlu	Autor	Editură	Loc	An	Cotă	Nr. inv.
BU Craiova	Actele administrative exceptate de la controlul judecătoresc în contenciosul administrativ: Teză de doctorat	MOINESCU, GABRIELA		Craiova	2006	SP/467	
	Adaptarea structurilor guvernamentale și administrative în procesul de integrare europeană: Teză de doctorat: CD-ROM	CĂRĂUȘAN, MIHAELA-VICTORIȚA		Craiova	2006	SP/437	
	Administrația publică locală a marilor colectivități, cu referire la Municipiul București: Teză de doctorat: CD+ROM	TEODOROF, GHEORGHE		Craiova	2005	SP/209	

4. Concluzii

Procesul de inventariere a documentelor digitizate continuă. În acest moment, în lista inventar vor apare numai deținătorii de informație digitală care au comunicat date.

Apariția listei inventar va trezi interesul și al altor biblioteci din sistemul național de biblioteci. Este foarte importantă participarea tuturor bibliotecilor, pentru a se putea crea o bibliotecă digitală eterogenă din punct de vedere al tipului de documente, al perioadei de publicare, al adresabilității.

Lista inventar a documentelor digitizate este perfectibilă. Ea trebuie să răspundă cât mai multor nevoi de informare a celor ce vor accesa această listă. De aceea este necesar ca toți deținătorii de informație digitală, să-și actualizeze datele din această listă, conform formularului propus și aprobat de Comisia Națională pentru Digitizare.